

FAU ved
Dokka barne- og ungdomskole
Torpa barne- og ungdomskole
fau.dbs@gmail.com

Dokka, 12.september 2025

Innlandet fylkeskommune
Postboks 4404 Bedriftssenteret
2325 Hamar
post@innlandetfylke.no

Høringssvar fireårig tilbudsstruktur for videregående opplæring 2026/27 – 2030/31.

Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU) ved Dokka barne- og ungdomskole og Torpa barne- og ungdomskole representerer foreldre og foresatte, samt elever, ved grunnskolene i Nordre Land kommune.

FAU har følgende innspill til høring om fireårig tilbudsstruktur for videregående opplæring gjeldende fra skoleåret 26/27. Vi har valgt ut de punkter og spørsmål som vi har vurdert mest relevante for oss å kommentere på. FAU er klare over at høringsnotatet og forslagene til fylkeskommunen tar utgangspunkt i dagens skoletilbud, men vi mener at fylkeskommunen i større grad bør ta høyde for tilflytting når det gjelder framtidige elev- og befolkningstall.

Som foreldre til barn i Nordre Land er vi opptatte av å gi våre barn en så god barndom og oppvekst som mulig. Vi mener det er viktig å sørge for at alle barn som har behov for det har mulighet til å bo hjemme til de har gjennomført hele skoleløpet, inkludert videregående. Vi bor i en kommune med høy grad av utenforskap og vi ønsker å jobbe for å legge til rette for å forhindre dette. Det er derfor viktig for oss å sikre et videre opplæringstilbud på Dokka. Konkrete forslag til hvordan dette kan sikres er synliggjort i vårt høringsinnspill.

De fremlagte forslagene som kommer fram i saksframlegget og høringsnotatet.

- I punkt 5.1. om alternative opplæringsmodeller belyser fylkeskommunen selv utfordringer med modellene 0+4 og 1+3 innen yrkesfag. Vi støtter fylkeskommunen i å ikke tilby 0+4 modellen for den neste fireårsperioden. Vi er også av den oppfatning av at lokalt næringsliv i vår region ikke ser på 1+3 modellen som en gjennomførbar modell, da den vil være mer ressurskrevende for bedriftene å gjennomføre. Vi ønsker heller at fylkeskommunen vurderer tett samarbeid med lokalt næringsliv gjennom Landmodellen og Land Læringsverksted som et alternativ. Våre skoler ligger i en region der næringslivet har stort behov for lærlinger og framtidig arbeidskraft. Det har tidligere vært gode erfaringer med samarbeid mellom

skole og næringsliv i vår region og vi ber fylkeskommunen om å være med på å legge til rette for et videre godt samarbeid om opplæring og rekruttering til yrkesfag.

- Punkt 7.8 Gjøvikregionen: Vi er positive til å opprettholde et tilbud innen TIF Vg1 og Vg2 på Raufoss vgs., avdeling Dokka for det neste skoleåret. Dette er et svært aktuelt studietilbud for ungdom i vår region og vi vil oppfordre fylkeskommunen til å vurdere å utvide tilbudet. Vi mener at tilbudet bør foreslås videreført gjennom hele fireårsperioden som høringen omfatter.

Hvordan kan fylkeskommunen gjennom samarbeid med kommuner, regioner, næringsliv og eventuelt andre være samskapende om opplæring?

Gjøvikregionen har et stort behov for lærlinger innen bygg- og industrifag, elektro og helse spesielt. Det må sikres et bredt nok tilbud til at næringslivet får det antall lærlinger og den framtidige arbeidskraften de har behov for. Etter nedleggelsen av Dokka videregående skole ser man at det er et press på de resterende skolestedene i Gjøvikregionen. Vi mener det bør vurderes en bedre utnyttelse av lokalene til tidligere Dokka vgs. og å åpne opp for flere linjer der.

Næringslivet i Gjøvikregionen har selv ytret sine behov for lærlinger og arbeidskraft og vi ber fylkeskommunen om å lytte til deres innspill. Vi mener at et praksisrettet, alternativt opplæringstilbud på videregående nivå er avgjørende for å forhindre en negativ utvikling av en allerede stor prosentdel ungdom i utenforskap i vår kommune og enkelte nabokommuner.

0+4 og 1+3-modellene har blitt møtt med skepsis på grunn av hvor ressurskrevende disse modellene er. Med en fungerende skole i nærområdet til bedrifter, kan man likevel legge opp til et tettere samarbeid mellom skole og næringsliv om opplæringen. Vi ønsker å forhindre frafall og utenforskap, og ber fylkeskommunen ta til seg innspill fra fagkompetansemiljø som pekte på disse risikoene i forkant av nedleggelsen av videregående skoler i fylket i 2024.

Når man skal gå inn i ulike samarbeid er det essensielt å vurdere distriktspolitiske hensyn og fleksibilitet i opplæringen. Vi mener det er nødvendig i et overordnet perspektiv med tanke på både matberedskap, bosetting i distriktene og det å beholde lokalt næringsliv, å anerkjenne viktigheten av en nærskole. Gjennom gode samarbeid mellom fylkeskommune, kommune, næringsliv og eventuelle andre, kan man sikre et lokalt opplæringstilbud gjennom f.eks. Land Læringsverksted.

Er det tilbud som ikke tilbys i Innlandet og som du mener din region kan være naturlig vertskap for?

Vi mener at fylkeskommunen må gjenopprette programfaget bioøkonomi. Fylkeskommunen har selv en bioøkonomistrategi. Arbeidet med denne må implementeres i alle av fylkeskommunens ansvarsnivå, og spesielt innen opplæring og utdanning. Et framtidsrettet og strategisk arbeid med bioøkonomi i flere områder og med flere tiltak er nødvendig for å skape en forståelse for viktigheten av faget i et bærekraftperspektiv. Vi mener at fylkeskommunen kan ta mye lærdom av arbeidet som ble lagt ned i utviklingen av programfaget bioøkonomi

ved Dokka vgs. Det bør være mulig å videreføre dette i framtidige skoleår. Det er naturlig å legge et slikt programfag til Gjøvikregionen.

Vi mener også det er grunnlag for å utvide tilbudet om naturbruk i enda større grad enn det som foreslås i høringsnotatet. Et forslag kan være å tilby dette ved skolested Dokka.

Fylkestinget har avsatt midler til alternative opplæringsmodeller og ønsker innspill til hvordan dette kan utvikles i din region.

Vi mener Landmodellen med prosjektbasert, tverrfaglig tilnærming til opplæringen, i tillegg til tett samarbeid med næringsliv og offentlige virksomheter bør sees nærmere på. Det finnes eksisterende tilbud ellers i Norge med likheter til Landmodellen. Fylkeskommunen bør bruke noen av de avsatte midlene til å undersøke disse bedre og gå i dialog med Nordre Land kommune om videreutvikling av modellen.

Vi tror alternative opplæringsmodeller, som Landmodellen, kan være en av suksessfaktorene for å forhindre økt utenforskap i vår region. Det vil gjøre det lettere for fylkeskommunen å nå egne og nasjonale mål om fullføring av videregående opplæring og å sikre lokal arbeidskraft der den trengs.

Fylkeskommunen viser til innspill via kompetanseforum der det har vært ytret et stort behov for flere utdannede innenfor helse spesielt. Vi mener at et utdanningstilbud innen helsefag tilknyttet skolested Dokka eller Land Læringsverksted vil være attraktivt for både ordinære elever og voksne som ønsker å fullføre videregående skole.

Det kan også være aktuelt å se på mulige løsninger for dobbeltkompetanseløp innen spesielt helsefag, men også innen andre attraktive yrkesfag, slik som teknologi- og industrifag, og elektro. Et større tilbud innen helsefag vil også være med på å svare ut noen av utfordringene knyttet til framtidige behov for kompetanse innen denne sektoren. Spesielt for unge voksne som har havnet i utenforskap kan et fleksibelt opplæringsløp innenfor en sektor med økende behov for arbeidskraft være attraktivt.

Lokalt i Landregionen er det også økende behov for arbeidskraft innen andre fag på grunn av en voksende industri. Det er nødvendig å satse på ordninger som holder industribedriftene i Land slik at de også i årene som kommer kan tilby stabile arbeidsplasser for innbyggerne. Industribedriftene har selv vært tydelige på deres behov for lærlinger de neste årene.

Det er politisk bestilt en egen sak om kombinasjonen idrett og yrkesfag i Gjøvikregionen – vil det være et ønsket tilbud?

Vi er positive til et tilbud som kombinerer idrett og yrkesfag i Gjøvikregionen. Vi vet at det finnes store idrettsmiljø i vår region, blant annet i Nordre Land kommune. Det er ikke blitt gjennomført en spørreundersøkelse blant ungdom, så vidt oss bekjent, men vi antar at et tilbud som kombinerer idrett og yrkesfag vil være attraktivt for flere.

En forutsetning for at et slikt tilbud skal fungere, er at det er fasiliteter og kapasitet ved skolene til å gjennomføre det. I tillegg må det være næringsliv som er villige til å legge til rette for idrettsutøvelse også i læretida. Et tilbud som kombinerer idrett og yrkesfag vil egne seg godt på Raufoss vgs., avdeling Dokka, eller hos Land Læringsverksted.